

KUNSTPLAN RÅDSTUA TEATERHUS

Tett på inngangen

04.01.2023

Rådstua
TEATERHUS

ASKIM / LANTTO
Arkitekt og interiørarkitekt

FAKTA

Prosjekt: Rådstua Teaterhus – permanent provisorium

Byggherre: Tromsø kommune

Arkitekt: Niels Marius Askim, Askim/ Lantto Arkitekter

Kunstkonsulent: Kristin Tårnes

Budsjettramme: kr. 500.000, -

Prosjektperiode: desember 2021 –desember 2024

KUNSTUTVALG

Kunstkonsulent og utvalgets leder: Kristin Tårnes

Prosjektleder utbygging: Karin Rendahl

Kunstrådgiver og byggherrerepresentant: Nina Mathisen

Brukerrepresentanter: Ellen Zahl Jonassen og Bernt Bjørn

Arkitekt: Niels Marius Askim

INNHold KUNSTPLAN

1. Beskrivelse av bygget og brukeren
2. Valg av kunstform og plassering av kunst
3. Overordnet idé for kunstprosjektet
4. Gjennomføring
5. Beskrivelse av kunstprosjekt og valg av kunstner
6. Fremdriftsplan
7. Budsjett

1. Beskrivelse av bygget og brukeren

Om bygget og byggets historie

Rådstua Teaterhus skal stimulere til utvikling av profesjonell scenekunst og ivareta barn, unge og amatører som driver med scenekunst. Huset skal være en arena hvor byens befolkning får oppleve kreativ og nyskapende scenekunst.

Rådstua ble tegnet av arkitekt Peter Høyer Holtermann og stod ferdig i 1864, som ledd i et større anlegg med kretsfengsel. Den bakenforliggende fengselsbygningen med inngjerdet luftgård ble revet i 1974. Rådstua ble gitt til teaterformål i 1972. Hålogaland teater fikk bygget det såkalte Provisoriet som midlertidig produksjonshall i 1980. Husene ble lenge drevet av Nordnorsk amatør- teatersenter og så av de frie scenekunstnere før det ble overtatt av Tromsø kommune igjen i 1995. Selve Rådstua ble fredet av Riksantikvaren i 1981. Rådstua Teaterhus er i dag senter for fri scenekunst i Tromsø. Provisoriet trenger nå en oppgradering for å kunne være en profesjonell arena for prøver, undervisning og visning av scenekunst.

Bilde fra 1930-tallet. (Foto: Vilhelm Riksheim/ Perspektivet Museum [CC BY-NC-ND 3.0 NO](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/no/))

Nåværende kunst

Rådstua teaterhus har allerede et permanent kunstverk «De syv musene og teatermaskottene», et verk av Inghild Karlsen og Bo Bisgaard. Det ble laget i forbindelse med at Hålogaland teater fikk et eget bygg i 2005. Verkets hoveddel er ved dette bygget og består av monumentale skulpturer i hvit betong utenfor hovedinngangen. I tillegg er det en liten hund i bronse som står ved kaia og kan sees fra teaterfoajeen. Det er en av teaterets to maskoter. Den andre er plassert på taket av den gamle Rådstua, som var Hålogaland teaters første tilholdssted på 1970-tallet.

Nytt teaterhus

Tromsø kommune videreutvikler Rådstua Teaterhus som arena for profesjonelle og amatører innen scenekunstheltet. Utbyggingen skal binde sammen den fredede bygningen med et tilbygg og gi de funksjonene som mangler i dag: vestibyle, garderobe og fasiliteter for scenekunstnerne, lagerplass og verksted, samt sikre universell utforming med et attraktivt inngangsparti. Rådstua Teaterhus skal bli et åpent og inkluderende kulturhus der alle er velkomne.

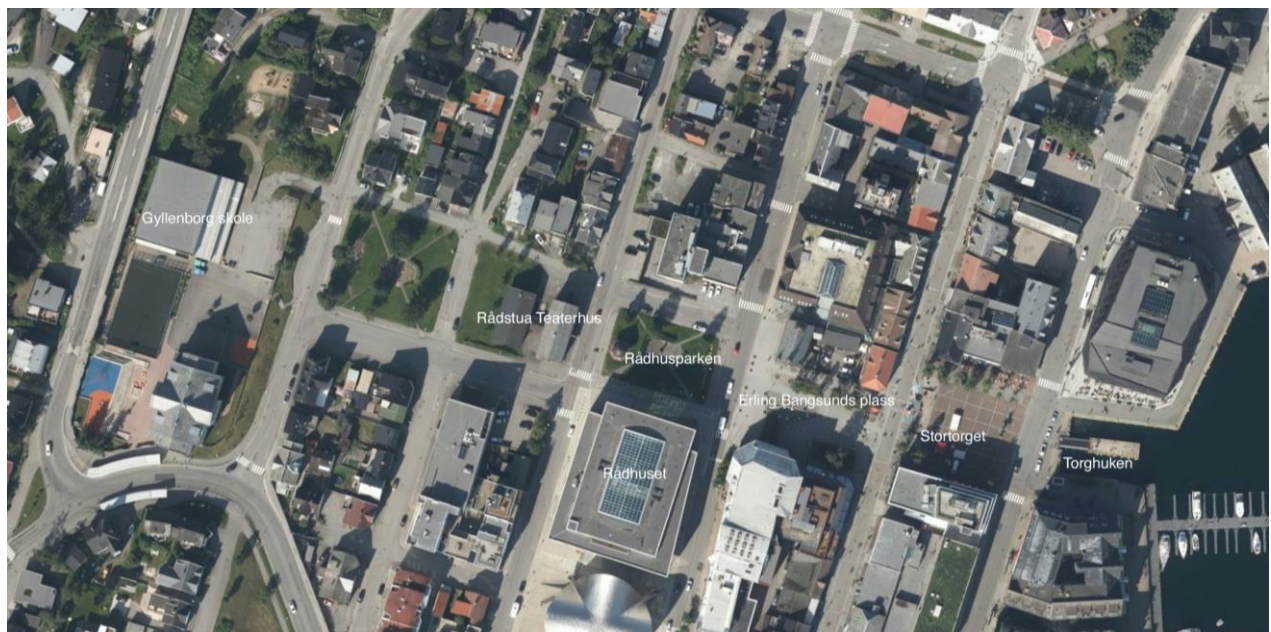
Om brukeren

Rådstua Teaterhus' målsetning er å bli regionens programmerende scene for ny scenekunst i samarbeid landets øvrige tre friscener i Oslo, Bergen og Trondheim, i tillegg til å være produksjons- og visningssted for scenekunst i regionen.

Rådstua Teaterhus har skapt et unikt og kreativt miljø i samspillet mellom erfarne scenekunstnere, unge talent og kreative barn og unge. Rådstua Teaterhus huser Davvi-Senter for Scenekunst, RadArt, HATS, Ferske Scener, Rimfrost teaterproduksjoner, RuNo Teater, Kulturskolens barneteateravdeling og Alfheimteateret.

Steds- og kontekstanalyse

Bygget befinner seg i Tromsø, i Nord-Norge, i Sápmi. Tromsø er den største byen i Nord-Norge og har innbyggere med mange ulike nasjonaliteter og minoriteter. Tromsø har et rikt kulturliv, som miljøet tilknyttet Rådstua Teaterhus er en viktig del av. Rådstua er et gammelt bygg med en lang historie, som også er et fredet bygg med de begrensninger det medfører. Det gamle bygget skal nå få et nytt og permanent bygg i bakkant, og nybygget medfører også en oppgradering av uteområdene rundt bygget som vil løfte området som helhet. Rådstua ligger midt i torgallmenningen som går fra Torghuken, via Stortorget, Rådhusparken og opp til Gyllenborg skole, og er en viktig del av bybildet

Nybygget er et snitt inn i landskapet, samtidig som landskapet omfavner bygget. Det nye provisoriet forholder seg til det gamle bygget, spesielt i forhold til

vernemyndighetenes ønske om at det nye bygget ikke skal overskygge det gamle.

Gangen mellom de to byggene er laget i glass, og skaper et mellomrom som gir rom til det fredede bygget. Plasseringen og materialene til nybygget er dempet av samme grunn. Det gir også noen føringer for kunstprosjektet. Dette er ikke stedet for et prangende kunstverk som tar for mye oppmerksomhet, eller kommer i konflikt med fredningsbestemmelsene.

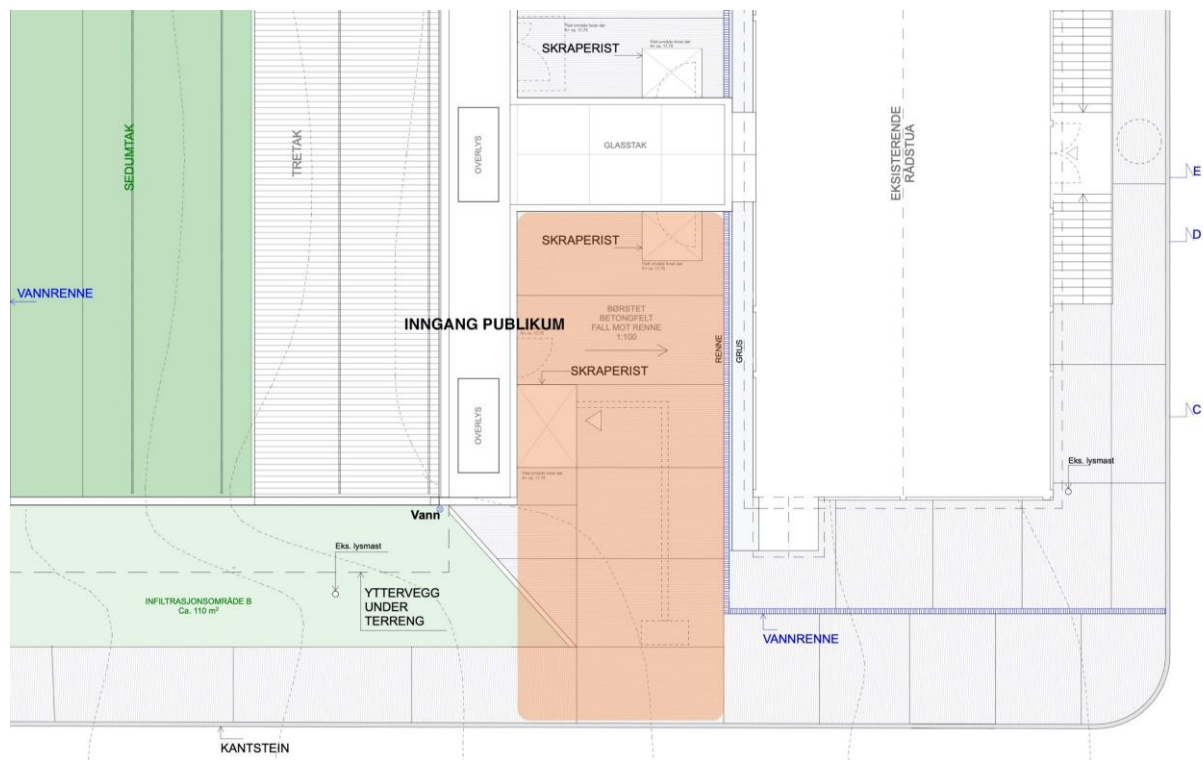
Det handler også om hva dette bygget er for. Det er et bygg som rommer både produksjon og fremvisning av scenekunst. Det er et arbeidssted, og et sted som tar imot publikum. Noen deler av bygget er i hovedsak beholdt de ansatte, mens flere rom har fleksibel bruk. De rommene som skal brukes til scenekunst må være relativt nøytrale, for å ikke være til hinder for noe av aktiviteten her.

2. Valg av kunstform og plassering av kunst

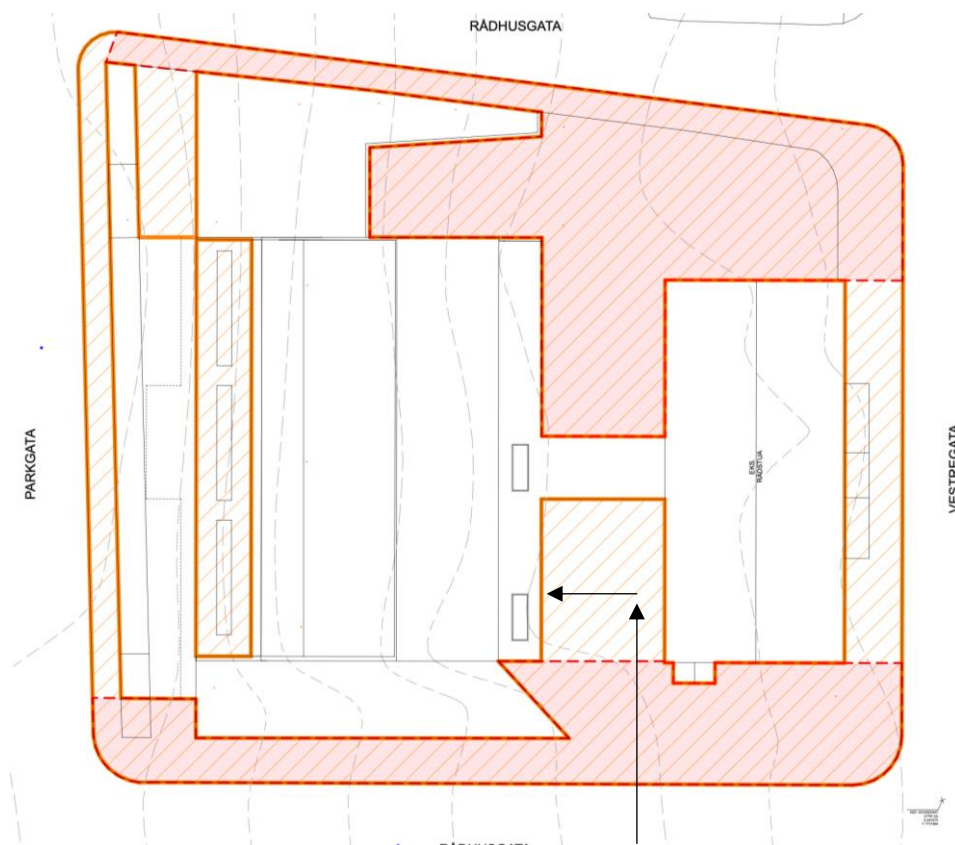
Det er hovedsakelig det nye bygget som vil være åpent for publikum, og det er derfor naturlig å plassere kunsten tilknytning til dette. Områdene innendørs er lite egnet, fordi en plassering av et kunstverk her kan komme i konflikt med aktivitetene som utføres, eller at områdene er tilgjengelig for få personer. Det betyr at mange rom nærmest automatisk blir utelukket som plassering for et permanent kunstverk. Hovedsalen er utelukket, og vestibylen anses som lite egnet av samme grunn. Dette er et rom laget for fleksibel bruk, alt fra sal for scenekunst til publikumsområde og samlingspunkt for de som har Rådstua Teaterhus som arbeidsplass. Garderober og andre tekniske rom er utelukket fordi de er tilgjengelige for få personer.

Kunsten plasseres derfor i mellomrommet mellom det nye og det gamle bygget, nærmere bestemt i betonggulvet. Det skal legges betongdekke mellom og rundt byggene. Kunstprosjektet skal integreres i dette gulvet, men på hvilken måte og med hvilken teknikk avgjøres i samarbeid med den valgte kunstneren. Hovedfokus er på området ved hovedinngangen, men det vil være mulig å benytte hele området med betongdekke.

Hovedfokusområde markert i oransje:

Markering av hele området der det skal legges betongdekke:

Skravert område viser hvor det skal legges betong, rødlig skravur markerer kjøresterke områder. Piler viser hvordan publikum går inn hovedinngangen.

Detaljert plassering gjøres i samarbeid med kunstner. Kunstner må også samarbeide med entreprenør i forhold til plassering og senere gjennomføring av kunstverket.

3. Overordnet idé for kunstprosjektet

- Kunsten skal skape nysgjerrighet rundt aktiviteten inne på Rådstua Teaterhus
- Kunsten skal forholde seg til byggets historie, utforming og nåværende aktivitet
- Kunsten skal være tilgjengelig for alle.

Målsetting for kunsten

I mellomrommet mellom det gamle og det nye bygget, i mellomrommet mellom fortiden og historien, nåtiden og fremtiden, skal kunsten plasseres. Målet er at kunsten skal skape en overgang mellom det gamle og det nye både faktisk og symbolsk.

Ved å velge mellomrommet som hovedfokusområde, vil kunstverket bidra til å dra publikum mot inngangspartiet. Målet er at kunstverket skal skape nysgjerrighet rundt aktiviteten på innsiden. Rådstua er et knutepunkt for scenekunstheltet i nord, der publikum får mulighet til å oppleve mangfoldig og nyskapende scenekunst av høy kvalitet.

Området rundt bygget skal også oppgraderes og blir en del av det offentlige rommet, tilgjengelig for alle. Ved å plassere kunsten ute, blir denne tilgjengelig for alle – også de som ikke går inn i bygget. Det nye betongdekket kan sees på som en fortsettelse av bygulvet, og plasseringen av kunstverket her kan skape en forbindelse til byen for øvrig.

Spesielle hensyn

- Betongen må støpes med fall og i forhold til tilstøtende byområde.
- Må ivareta funksjonelle løsninger for teknikk, varme og føringsveier som ledelinjer mot hovedinngang.
- Betonggulvet skal være kjøresterkt.

Fredningsbestemmelser:

Selve Rådstua er fredet. Dermed kan kunsten ikke komme i konflikt med fredningsbestemmelsene for dette bygget og veronesonen rundt det. Se vedlegg.

4. Gjennomføring

Kunstner velges av komiteen basert på en åpen prekvalifisering som beskriver rammene for kunstverket. Interesserte kunstnere sender inn kort motivasjonstekst og portfolio med eksempler på tidligere arbeider. Kunstkomiteen velger en kunstner fra alle søknadene. Kunstkonsulent følger opp den valgte kunstneren, som også samarbeider med entreprenør under både planleggingen og gjennomføringen av kunstverket.

5. Beskrivelse av kunstprosjekt og valg av kunstner

Dette punktet kommer etter kunstner er valgt

6. Fremdriftsplan

2022

September

Avklare budsjett i forhold til byggebudsjett

November

Godkjenne kunstplan

2023

Januar

Utlysning åpen prekvalifisering med frist 17. februar

Februar

17. februar: Frist innsending

Ultimo februar: velge kunstner

Mars

Oppstart arbeid kunstner

Befaring uke 11

Mai

Frist levering skisse 1. mai

Skissepresentasjon for kunstutvalget 5. mai

Tentativ start riving provisorium

2024

Gjennomføringen av kunstprosjektet skjer i samråd med entreprenør.

Bygg ferdigstilles siste kvartal 2024

Dokumentasjon av verk

Formidling

7. Budsjett

Kunstprosjektet har en totalramme på 500 000,-

Honorar kunstkonsulent	50 000
Kunst: produksjon og honorar	380 000
5% kunstavgift	18 500
Formidling	25 000
Fotografering	10 000
Utlysning	4 500
Uforutsette utgifter	12 000
TOTALT	500 000

VEDLEGG:

- Presentasjon av Rådstua Teaterhus, plan for permanent provisorium
- Situasjonsplan
- Fredningsbestemmelser